

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gietrzwałd na lata 2021-2039.

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy, wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Gietrzwałd zastosowano wzory załączników (Załącznik Nr 1 oraz Załącznik Nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 92) z uwzględnieniem zmian wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 1 października 2019 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1903) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 sierpnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1381).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gietrzwałd jest projekt uchwały budżetowej na 2021 rok, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Gietrzwałd za lata 2018 i 2019, wartości planowane na koniec III kwartału 2020 roku oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – lipiec 2020r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2020 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Gietrzwałd na dzień przygotowania projektu.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2039. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Gietrzwałd została przygotowana na lata 2021-2039.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. Nie planuje się także wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, które przekraczałyby okres prognozy kwoty długu.

1. Założenia makroekonomiczne.

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Gietrzwałd wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB), wskaźnik inflacji (CPI) oraz wskaźnik wynagrodzeń. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Gietrzwałd, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 19 lipca 2020 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela 1.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Wskaźnik	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
PKB	4,00%	3,40%	3,00%	3,00%	3,00%	3,10%	3,10%
Inflacja	1,80%	2,20%	2,40%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Wynagrodzenia	1,50%	1,90%	2,20%	2,70%	2,90%	3,00%	3,00%
Wskaźnik	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
PKB	3,00%	2,80%	2,80%	2,70%	2,60%	2,50%	2,40%
Inflacja	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Wynagrodzenia	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	2,90%	2,90%
Wskaźnik	2035	2036	2037	2038	2039		
PKB	2,30%	2,20%	2,20%	2,10%	2,00%		
Inflacja	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%		
Wynagrodzenia	2,90%	2,90%	2,80%	2,80%	2,80%		

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 19 lipca 2020 r., (www.mf.gov.pl), Warszawa 2020.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- 1) dla roku 2021 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu,
- 2) dla lat 2022-2039 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki dynamiki inflacji, dynamiki PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych gminy.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2021 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2021 rok. Od 2022 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = Y_0 * (1 + CPI * u_{CPI}) * (1 + PKB * u_{PKB}) * (1 + WB * u_{WB})$$

gdzie:

Y_1 - wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 - wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

CPI - wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym;

u_{CPI} - waga przypisana wskaźnikowi CPI, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię;

PKB - wskaźnik dynamiki PKB;

u_{PKB} - waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię;

WB - wskaźnik dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej;

u_{WB} - waga przypisana wskaźnikowi dynamiki WB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

2. Dochody.

Prognozy dochodów Gminy Gietrzwałd dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe. Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

- 1) dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
- 2) dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
- 3) subwencję ogólną,
- 4) dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,
- 5) pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

- 1) dochody ze sprzedaży majątku,
- 2) dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

2.1. Dochody bieżące:

Podatek od nieruchomości.

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość stawek podatku od nieruchomości, nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2021 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Gietrzwałd, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2021 r. ustalono więc na 5 658 813,00 zł.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych.

Jako że, ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w latach 2021-2039 wzięto pod uwagę założony wskaźnik PKB.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące.

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2021 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik PKB.

2.2. Dochody majątkowe:

Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2021 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 2 200 000,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

3. Wydatki.

Prognozy wydatków Gminy Gietrzwałd dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

3.1. Wydatki bieżące:

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

- 1) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- 2) wydatki na poręczenia i gwarancje,
- 3) wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto,
- 4) pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2021 przyjęto projekt budżetu. W latach 2022-2039 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników inflacji, PKB i wynagrodzeń.

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR, jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

3.2. Wydatki majątkowe:

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w Załączniku Nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gietrzwałd na lata 2021-2028. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak, aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. wolnych środków.

Oprócz przedsięwzięć przewidzianych w WPF zaplanowano niezbędne wydatki, takie jak: dotacje celowe dla JST wynikające z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wydatki na pozyskanie gruntów pod inwestycje drogowe itp.

4. Wynik budżetu.

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne. W całym prognozowanym okresie utrzymana została relacja z art. 242 (brak deficytu bieżącego). Ponadto wynik finansowy budżetu został sprowadzony do 0 w całym badanym okresie.

Tabela 5. Wynik budżetu Gminy Gietrzwałd

	2021	2022	2023	2024
Dochody	50 723 721,80	63 401 155,46	45 719 387,44	43 177 646,00
Wydatki	59 727 066,68	62 450 563,46	44 458 795,44	41 867 054,00
Wynik budżetu	-9 003 344,88	950 592,00	1 260 592,00	1 310 592,00
	2025	2026	2027	2028
Dochody	44 472 976,00	45 851 639,00	47 273 040,00	48 691 232,00
Wydatki	43 112 384,00	44 541 047,00	45 872 448,00	47 290 596,14
Wynik budżetu	1 360 592,00	1 310 592,00	1 400 592,00	1 400 635,86
	2029	2030	2031	2032
Dochody	50 054 588,00	51 456 116,00	52 845 431,00	54 219 412,00
Wydatki	48 344 588,00	49 746 116,00	51 245 431,00	52 819 412,00
Wynik budżetu	1 710 000,00	1 710 000,00	1 600 000,00	1 400 000,00
	2033	2034	2035	2036
Dochody	55 574 897,00	56 908 694,00	58 217 594,00	59 498 381,00
Wydatki	54 213 897,00	55 508 694,00	56 817 594,00	58 498 381,00
Wynik budżetu	1 361 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 000 000,00
	2037	2038	2039	
Dochody	60 807 346,00	62 084 302,00	63 325 989,00	
Wydatki	59 807 346,00	61 084 302,00	62 625 989,00	
Wynik budżetu	1 000 000,00	1 000 000,00	700 000,00	

Źródło: Opracowanie własne.

5. Przychody.

W okresie objętym prognozą planuje się pozyskać przychody w roku 2021 na pokrycie planowanego deficytu budżetowego.

W okresie objętym prognozą planuje się zaciągnąć nowe zobowiązanie.

6. Rozchody.

Na dzień 31.12.2020 r. kwota zadłużenia, wpływająca na kształtowanie się wskaźnika faktycznej obsługi zadłużenia, wynikająca z zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji wynosi 21 075 779,86 zł, a jego spłata planowana jest do roku 2039.

Tabela 6. Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Gietrzwałd

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Kredyt historyczny	650 592,00	650 592,00	660 592,00	710 592,00
Kredyt planowany	0,00	300 000,00	600 000,00	600 000,00
Roczna rata kapitałowa	650 592,00	950 592,00	1 260 592,00	1 310 592,00
Wyszczególnienie	2025	2026	2027	2028
Kredyt historyczny	760 592,00	810 592,00	1 000 592,00	1 000 635,86
Kredyt planowany	600 000,00	500 000,00	400 000,00	400 000,00

Roczna rata kapitałowa	1 360 592,00	1 310 592,00	1 400 592,00	1 400 635,86
Wyszczególnienie	2029	2030	2031	2032
Kredyt historyczny	1 010 000,00	1 010 000,00	1 050 000,00	800 000,00
Kredyt planowany	700 000,00	700 000,00	550 000,00	600 000,00
Roczna rata kapitałowa	1 710 000,00	1 710 000,00	1 600 000,00	1 400 000,00
Wyszczególnienie	2033	2034	2035	2036
Kredyt historyczny	761 000,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00
Kredyt planowany	600 000,00	700 000,00	700 000,00	300 000,00
Roczna rata kapitałowa	1 361 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 000 000,00
Wyszczególnienie	2037	2038	2039	
Kredyt historyczny	700 000,00	700 000,00	700 000,00	
Kredyt planowany	300 000,00	300 000,00	0,00	
Roczna rata kapitałowa	1 000 000,00	1 000 000,00	700 000,00	

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, nie może przekroczyć wskaźnika maksymalnej obsługi zadłużenia uwzględniającego wyłączenia wskazane w art. 243 ust. 3, 3a oraz 3b powyższej ustawy.

Od 1 stycznia 2020 r. wskaźnik faktycznej obsługi zadłużenia został uzupełniony o umowy, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do kredytu, pożyczki, depozytu czy emisji papierów wartościowych (zaciągnięte po 1 stycznia 2019 roku). Włączenie do wskaźnika obsługi zadłużenia ww. umów dotyczy zarówno spłaty rat, jak również wydatków bieżących na ich obsługę (odsetki, prowizje, opłaty).

Natomiast na podstawie art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu JST:

1. Na lata 2020-2025 wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu.
2. Na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

Kształt indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia został obliczony zgodnie z wytycznymi dla okresów dostosowawczych, tj.:

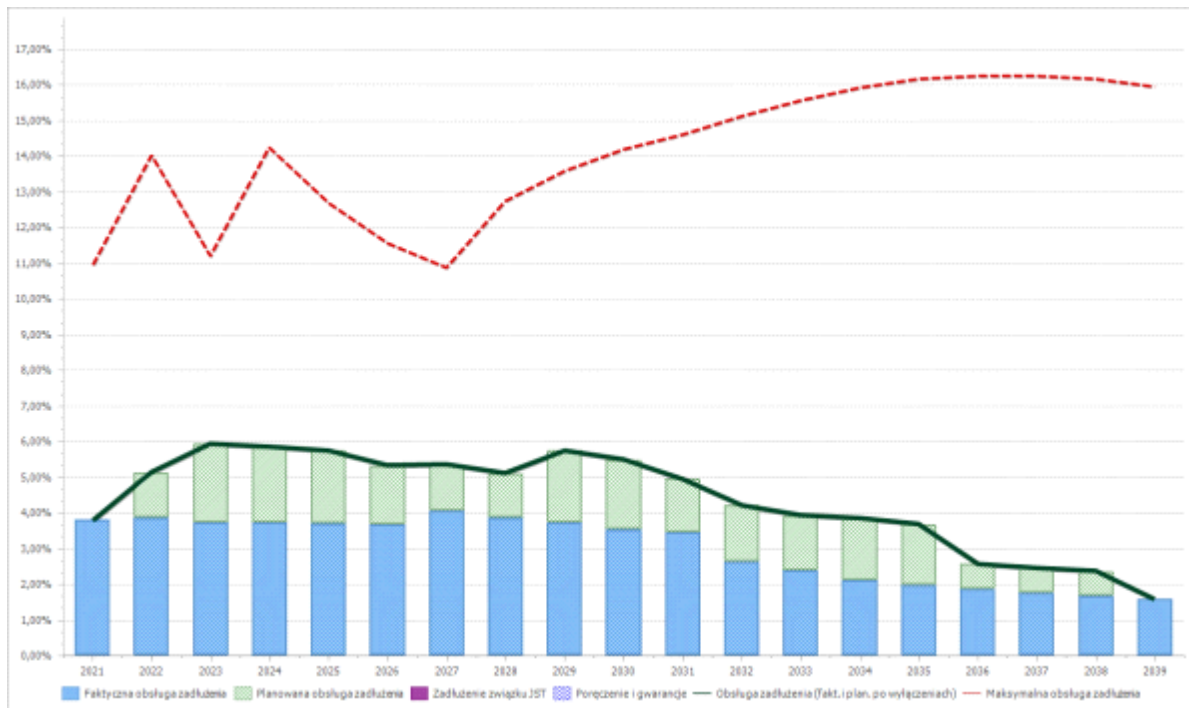
1. Na lata 2020-2025 w oparciu o art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.
2. Od roku 2026 w oparciu o art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Tabela 7. Kształtowanie się relacji z art. 243 uofp

	2021	2022	2023	2024	2025
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	3,80%	5,13%	5,94%	5,85%	5,75%
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale 2020)	10,50%	13,56%	10,74%	14,25%	12,67%
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania 2020)	10,96%	14,02%	11,20%	14,25%	12,67%
Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2026	2027	2028	2029	2030
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	5,33%	5,35%	5,11%	5,75%	5,49%
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale 2020)	11,37%	10,67%	12,74%	13,58%	14,20%
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania 2020)	11,56%	10,87%	12,74%	13,58%	14,20%
Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2031	2032	2033	2034	2035
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	4,95%	4,21%	3,92%	3,85%	3,68%
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale 2020)	14,59%	15,12%	15,57%	15,92%	16,15%
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania 2020)	14,59%	15,12%	15,57%	15,92%	16,15%
Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2036	2037	2038	2039	
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	2,57%	2,46%	2,36%	1,59%	
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale 2020)	16,25%	16,25%	16,15%	15,94%	
Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania 2020)	16,25%	16,25%	16,15%	15,94%	
Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)	Tak	Tak	Tak	Tak	

Źródło: Opracowanie własne.

Graficzne przedstawienie relacji prezentuje wykres poniżej.

Sytuacja Gminy Gietrzwałd jest stabilna. Gmina terminowo reguluje swoje zobowiązania, a w całym okresie prognozy zachowana zostanie zarówno nadwyżka bieżąca (art. 242), jak i relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jednocześnie obecna sytuacja finansowa i sytuacja gospodarcza pozwala na spojrzenie w najbliższą przyszłość optymistycznie.